Jaro VII * N.° 76ª | Aprilo * 1910

LA SUNO HISPANA

Direktoro-Administranto ★ Director-Administrador

Augusto Jimenez Loira

PINTOR LÓPEZ, 3 — VALENCIA

La Redakcio korektos la manuskriptojn laŭbezone, kaj la nepresitajn ĝi ne resendos

ENHAVO: Utila libreto.—Poezio.—Kroniko.—Hispana Societo p. p. Esperanto.—Ŝakfako.—Bibliografio.—Anoncoj.

Utila libreto

La Adresaro de Hispanaj Geesperantistoj pri kiu ni rilatis ĉe antaŭlasta numero, jam estas preta kaj oni vendas po 0'60 pesetoj ĉiu ekzemplero, kun rabato da 10, 15, 20 kaj 25 %, se oni aĉetas respektive 2, 3, 4, 5 aŭ pli da ekzempleroj ĉiumende.

La vendproduktton ni dediĉados, senmanke, monhelpi tiun ĉi revuon, kiu malavare disvastigas esperanton en Hispanujo de pli ol ses jaroj.

Ni insiste petas de ĉiuj, avertojn pri eraroj kaj pri omitoj.

Ni jam komencis la aranĝon de la unua aldono.

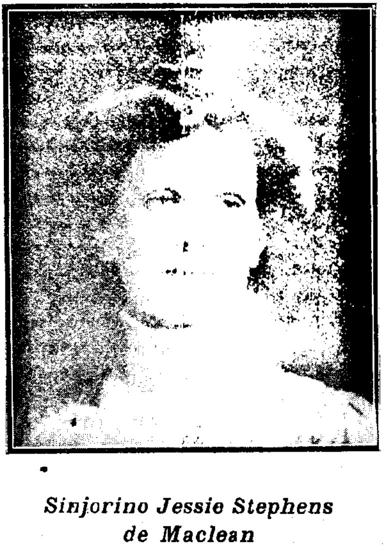

Sinjorino Jessie Stephens de Maclean

Aguilas (Murcia).—Hispanujo.

Librito útil

La Colección de direcciones de esperantistas españoles y españolas, al que nos referimos en el anterior último número, está ya hecho y se vende á 0'60 pesetas ejemplar, con rebaja de 10, 15, 20 y 25 %, si se compran respectivamente 2, 3, 4, 5 ó más ejemplares en cada encargo.

El producto de la venta lo dedicamos íntegro al auxilio de esta revista, que desinteresadamente difunde el esperanto en España hace más de seis años.

A todos suplicamos encarecidamente, que nos adviertan los errores y omisiones.

Hemos empezado ya á preparar el primer suplemento.

Multaj novaj floroj de kreanta penso
Levas belajn kapojn el herbara denso,
Tiuj floroj venas el kulturaj semoj
De evolucio signoj kaj emblemoj.

Floroj bonfarantaj, novenaskiĝantaj,
Multkolore brilas kapoj diamantaj,
Ruĝaj, rozaj, flavaj, lumon ame spiras,
Laŭ koloro sencon de ideoj diras.

En kalikoj bolas ŝaŭmo de nektaro,
Vero de scienco, bono de homaro,
Kaj adoro dolĉa, universa amo
Estas de kalikoj belo kaj ornamo.

Floro verda portas sencon de espero,
En tutmonda lingvo ŝaŭmas ĝia vero.
Por el herbo verda esti distingita
Ĉiam ĝi leviĝas supren altirita.

Super horizonto estas ĝía celo,
En ĉielo alte ĝi fariĝas stelo,
Bela verda stelo de esperantistoj,
Lumigante novan mondon de ekzistoj.

Sonorilojn vekas ĝia brila klaro,
Ili kune kantas venkon de homaro,
Sonoj de bonfaro dolĉe etendiĝas,
Esperanto kara ĉie enhejmiĝas.

NADINA KOLOVRAT.

Kroniko

Ni bedaŭras la mortojn de sinjoroj:

† S. M. Burney, Vicprezidanto de la Melburna Klubo (Australia), unu el la pli fervoraj propagandistoj de esperanto.

† D-ro Klapp, grava ano de Zoppot'a grupo (Germanujo).

Al iliaj familioj ni sendas la esprimon de nia kondolenco.

Plezure ni scias, ke *The Australian Esperantist* estos denove monate publikigita en *The Independent* el Benalla, Viktorio, **Australio**. Jarabono 1 Sm. Ni deziras senintermankan publikigadon al nia simpatia kolego.

Tio kaj la propagando kiun nun faras la tiea gazetaro, favore al esperanto, ĝin

Crónica

Lamentamos los fallecimientos de los señores:

† S. M. Burney, Vicepresidente del Club de Melbourne (Australia), uno de los más fervorosos propagandistas del esperanto.

† El Doctor Klapp, importante socio del grupo de Zoppot (Alemania).

A sus familias enviamos la espresión de nuestro pésame.

Con gusto sabemos, que *The Australian Esperantist* será publicado de nuevo mensualmente en *The Independent* de Benalla, Victoria, **Australia**. Cuota anual, 1 Sm. Deseamos que sin interrupción se publique nuestro simpático colega.

Eso y la propaganda que ahora hace aquella prensa en favor del esperanto, lo

dissemos en tiun landon kaj helpos la laborojn kiujn faras tieaj esperantistoj.

Nia kara kolego *Belga Esperantisto*, publikigas en Februara numero bonan portreton de la nova reĝo de **Belgujo** Alberto I[a], kaj sciigojn pri la vivsignoj de la tieaj grupoj el Autverpeno, Borgerhout'o, Bruĝo, Meĥlen'o, Verviers'o kaj Boom'o.

En tiu ĉi lasta urbo, la famkonata gimnastika societo «Turnkring Boom», organizis sukcesintan feston. Je ĝia fino aperis en la mallumo, piramide formita, la apoteozo de esperanto, prezentante ĝin kunigita frate diversajn simbolojn, kiel la Ruĝan Krucon. Super la grupo altiĝis nia verda stelo kaj oni kantis ĥore flandran cirkonstancan himnon, kies rekantaĵo estis:

«Ni havas nur unu celadon, firmigi la interpopolajn ligilojn. Esperanto estas nia komuna lingvo, ĝi disvastiĝu kaj estu konata ĉie, por la feliĉo de la homaro».

S-ro A. J. Witteryck, prezidanto de la Bruĝa grupo, faras alvokon al la komplezemo de la esperantistoj, kantistoj aŭ deklamistoj, kaj petas ilin kunhelpi al la dua nacia Kongreso okazonta la 15[an] 16[an] de Majo (Pentekostaj Tagoj). Sin turnu: 4, Nieuwe Wandeling (Nouvelle Promenade).

La proksiman Junion okazos en Pilzen (**Bohemujo**), la dua Kongreso de bohemaj esperantistaj.

Fondo de novaj grupoj kaj malfermo de novaj kursoj ne ĉesas en tiu lando.

Esperanto eniris triumfe en **Bosnio-Hercegovino**. En Sarajevo fondiĝis grupo kun granda helpo de tiea presaro kaj granda entuziasmo de la 120 unuaj anoj, kiuj sin proponas disvastigi la lingvon tra la tuta lando. Estis nomitaj prezidanto kaj sekretario, S-roj Eiselt kaj Schwarz kaj oni intencas starigi esperantan ekspozicion, pro kio niaj novaj samideanoj petas iibrojn, poŝtkartojn, gazetojn kaj kian ajn aliajn esperantaĵojn.

Nia kara samaĝano *The British Esperantisto*, rilatas pri okazintaĵoj ĉe dudek-

diseminará en aquel país y auxiliará los trabajos que hacen aquellos esperantistas.

Nuestro querido colega *Belgá Esperantisto*, publica en el número de Febrero un buen retrato del nuevo rey de Bélgica Alberto I, y noticias respecto á las señales de vida de los grupos de allí, de Amberes, Borgerhout, Brujas, Meĥlen, Verviers y Boom.

En esta última ciudad, la famosa sociedad de gimnasia «Turnkring Boom» organizó una fiesta que tuvo éxito. Al final de ella apareció en la oscuridad, en forma piramidal, la apoteosis del esperanto, presentándolo unido fraternalmente á diversos símbolos, como la Cruz Roja. Sobre el grupo se elevaba nuestra verde estrella y se cantó en coro un himno circunstancial flamenco, cuyo estribillo fué:

«Tenemos un solo propósito, asegurar los lazos entre los pueblos. Esperanto es nuestra lengua común, que se propague y sea conocida en todas partes, para la felicidad de la humanidad».

El Sr. J. A. Witteryck, presidente del grupo de Brujas, acude á la complacencia de los esperantistas, cantantes y declamantes y les pide que ayuden al segundo Congreso nacional que ha de verificarse el 15 y 16 de Mayo (días de Pentecostés). Diríjanse: 4, Nieuwe Wandeling (Nouvelle Promenade).

El próximo Junio se verificará en Pilzen (**Bohemia**), el segundo congreso de esperantistas bohemios.

La fundación de grupos y la apertura de nuevos cursos, no cesa en aquel país.

El esperanto ha entrado triunfalmente en **Bosnia-Hercegovina.** En Sarajevo se ha fundado un grupo con gran ayuda de aquella prensa y gran entusiasmo de los 120 primeros socios, que se proponen difundir el idioma por todo el país. Han sido nombrados presidente y secretario los Sres. Eiselt y Schwarz y se intenta instalar una exposición esperanta, para lo cual nuestros nuevos samideanos piden libros, postales, periódicos y otras cosas esperantas.

Nuestro querido contemporáneo *The British Esperantisto*, se refiere á hechos

ok esperantaj societoj dum la lasta Marto en **Britaj Insuloj,** kio montras, ke ni tie ĉiam antaŭeniras.

Lumo, nia kara amiko, sciigas, ke la militistaro el **Bulgarujo** multe sin interesas por esperanto kaj publikigas en ĝia Januara numero interesajn fotogravuraĵojn pri la bulgara Kongreso. El ĝiaj raportoj pri la grupoj oni konkludas, ke iliaj laboroj estas senintermankaj.

Laŭ rilatadoj de nia kara *Finna Esperantisto,* nia kara lingvo iom post iom progresas en **Finlando** kaj estas multaj la tieaj gazetoj, kiuj laŭdante diskonigas ĝin.

La teruraj superakvegoj, kiuj kaŭzis tiom da malfeliĉaĵoj en nia kara **Francujo** plenigis je doloro la korojn de ĉiuj geesperantistoj. Okaze tia malbonaĵo ni permesas nin rememori al la amantoj de la homaro, ke la superakvojn kaj la detruon de kreskaĵoj kaj fruktoj, tiel oftaj nun en kelkaj landoj, oni evitas per la protekto al arboj kaj birdoj.

La plej interesa esperanta afero, kiu tie okazas nun, estas la Katolika Esperantista Kongreso en Parizo, kiu estos la unua Kongreso kie esperanto estos la nura interkompreniĝilo.

La programo dividiĝas laŭ du partoj: «Idealo Katolika» kaj «Servo al la Eklezio per esperanto». La unua entenas la temojn: Unueco en la Eklezio, Paco Internacia, kaj Kristana Sociala Agado, kaj la dua: Ilo por informo, Ilo por defendo kaj Ilo de propagando.

Ni kore gratulas nian karan kolegon *Juneco,* ĉar ĝia propagando videble efikas, ne nur en Francujo, sed ĉie, kaj esperanto, kiel ĉio, multe bezonas la junulojn.

La tria Kongreso de la Federacio de la grupoj esperantistaj de la Norda Franpujo, okazos en Amiens'o la 5an de la croksima Junio. Ni deziras, ke ĝi estu tiel fruktoplena, kiel tiuj de Armentieres'o kaj Condé'o.

Tiel granda estas la esperantista mo-

de veinte y ocho sociedades esperantistas durante el último Marzo en las **Islas Británicas,** lo que demuestra que allí vamos siempre adelante.

Lumo, nuestro querido amigo, manifiesta que los militares de **Bulgaria** se interesan mucho por el esperanto y publica en su número de Enero interesantes fotograbados del Congreso búlgaro. De sus relatos referentes á los grupos se deduce, que los trabajos de estos no se interrumpen.

Según lo que relata nuestro estimado *Finna Esperantisto,* nuestro querido idioma progresa poco á poco en **Finlandia** y son muchos los periódicos de allí, que lo dan á conocer alabándolo.

Las terribles inundaciones que han causado tantas desgracias en nuestra querida **Francia** han llenado de dolor los corazones de todos los esperantistas. Con motivo de esta desgracia nos permitimos recordar á los amantes de la humanidad, que las inundaciones y la destrucción de las plantas y frutos, tan frecuentes ahora en algunos países, se evitan protegiendo los árboles y pájaros.

El más interesante asunto que ocurre allí ahora, es el Congreso Católico Esperantista en París, que será el primer Congreso en el cual el esperanto será el único medio de entenderse.

El programa se divide en dos partes: «Ideal Católico» y «Servicio á la Iglesia por el Esperanto». La primera contiene los temas: Unión en la Iglesia, Paz Internacional y Acción Social Cristiana, y la segunda: Medios de información, Medios de defensa y Medios de propaganda.

Cariñosamente felicitamos á nuestro querido colega *Juneco,* por que su propaganda visiblemente da resultados, no solamente en Francia, sino en todas partes, y el esperanto, como todo, necesita mucho á los jóvenes.

El tercer Congreso de los grupos del Norte de Francia se verificará en Amiens el 5 del próximo Junio Deseamos que sea tan fructuoso como los de Armentieres y Condé.

Es tan grande el movimiento esperan-

vado en Parizo, ke *Paris-Esperanto* la bona revuo, organo de la Pariza grupo, okupas preskaŭ ĉiuj siaj dekdu-ok paĝoj per lokaj sciigoj.

Pri movado en **Germanujo**, ni vidas en *Germana Esperantisto*, ke en Augsburg'a kurso de Esperanto, farita de S-ro Arnold, estas dudek-kvin policanoj kaj tri kondukantoj de tramvojo; ke por Industria Ekspozicio okazonta en Schweidnitz dum 1911[a] jaro, oni aranĝos esperantan fakon kaj, ke pri tridek-sep aliaj grupoj ĝi raportas iun fakton.

Varietea Esperanta Ligo intencas aranĝi specialan lernolibreton por la Varieteanaro, kiu enhavos ankaŭ malgrandan frazaron taŭga al artista vivado.

La lasta ĵus aperinta numero de *La Duonmonata*, bela kaj lerte redaktita gazeto, estas treege interesa kaj leginda pro sia riĉa kaj diverstema enhavo; ĝi estas verkita de la eminentaj esperantistoj S-roj Ch. Ley, Kabe, Inglada, Finot, Haeseler, S-rino Mario Hankel, ktp., ktp. Ĝi estas vere rekomendinda revuo, kiu klare kaj senpartie sciigadas pri la publika vivo de la nacioj, pri la progresoj de la homa spirito kaj pri ĉiuj tutmondaj okazintaĵoj komuninteresaj. Jarabono por 22 numeroj Sm. 1'75. Leipzig, Thomasring, 6, Germanujo.

La unua Kongreso de «Universala Esperanto Asocio», okazos en Augsburg'o de la 1[a] al la 6[a] de la proksima Aŭgusto. Ĉe ĝiaj agadaj kunvenoj oni traktos pri admistrado, financaj aferoj, konsuloj, turismo, kuracistoj, junuloj, k. t. p. La helpkongresa karto kostos 1 Smn, kaj 2 Smn. plie, la kongreskarto. Sin turnu al centra oficejo de U. E. A. 10, rue de la Bourse, Geneve, Svisujo.

La Komerclernejo «Berlitz School» el Kassel'o, instruas esperanton.

Laŭ nia estimata kunpropagandisto *La Holanda Pioniro*, en Breda'o, Groningen'o, Hago, Harlem'o kaj aliaj urboj el **Holandujo** daŭrigas la esperantagemon.

En Rotterdam oni faras kurson por la kondukantoj de la urba elektra tramo.

tista en París, que *Paris-Esperanto*, la buena revista órgano del grupo de París, ocupa casi todas sus veinte y ocho páginas con noticias locales.

Respecto al movimiento en **Alemania** vemos en *Germana Esperantisto*, que en el curso de Esperanto de Augsburgo, que da el Sr. Arnold, hay veinte y cinco policías y tres conductores de tranvías; que para la Exposición Industrial que ha de tener lugar en Schweidnitz durante el año 1911, se preparará una sección de esperanto, y que con referencia á otros treinta y siete grupos apunta algún hecho.

Varietea Esperanta Ligo intenta hacer un manual especial para los artistas de Variedades, que además contendrá una fraseología útil á la vida artística.

El último, recién publicado número de *La Duonmonata*, bonita y bien redactada revista, es interesantísimo y digno de leerse por su rico y variado contenido; está escrito por los eminentes esperantistas Sres. Ch. Ley, Kabe, Inglada, Finot, Haeseler, Sra. María Hankel, etc. etc., Es verdaderamente revista que clara é imparcialmente da noticias de la vida pública de las naciones, de los progresos del humano espíritu y de todos los sucesos mundiales de común interés. Abono anual por 22 números Sm. 1'75. Leipzig, Thomasring, 6, Germanujo.

El primer Congreso de «Universala Esperanto Asocio», se verificará en Augsburgo del 1.° al 6 del próximo Agosto. En sus reuniones activas se tratará de administración, asuntos financieros, cónsules, turismo, médicos jóvenes, etc. El billete de auxiliar costará 1 Sm, y 2 Sm. más el de congresano. Diríjanse á la oficina central de U. E. A. 10, rue de la Bourse, Ginebra, Suiza.

La Escuela de Comercio «Berlitz School» de Cassel, enseña el esperanto.

Según nuestro estimado compañero de propaganda *La Holanda Pioniro*, en Breda, Groningen, Haya, Harlem y otras poblaciones de **Holanda**, continúa la afición á trabajar por el esperanto.

En Rotterdam se hace un curso á los conductores del tranvía eléctrico de la ciudad.

La unua esperantista Kongreso, kiu okazis en **Italujo**, fariĝis en Florenzo de la 21ª al la 23ª lastaj. Ni atendos sciigojn pri ĝi.

Nia kara kolego *Notizie Esperantiste* ne plu aperos, sed anstataŭos ĝin *Itala Esperantisto* ĉiumonata revuo dekdupaĝa, je lingvoj itala kaj esperanta. Jarabono 1'40 Sm. Loĝejo via S. Agostino, 6. Palermo.

Grava revuo *Ilustrazione Militare Italiana*, publikigos militajn artikolojn esperante kaj itale. Ni respekte salutas kaj tutkore gratulas, kolonelon Carpi, ĝian direktoron, kiu per tia remedo fariĝis apostolo de esperanto en sia lando.

En la urba lernejo de Gramalote'o (**Kolombio**) oni malfermis kurson pri esperanto.

La esperantistoj de Kukuta'o sin proponis por klarigi esperanton senpage al siaj samurbanoj.

Gaceta Republicana, grava ĵurnalo el Bogotá'o tre bone raportas pri Esperanto.

En Zagreb'o (**Kroatujo**) okazis vesperkunveno de esperantistoj; oni kantis, oni deklamis, kaj oni pasigis bonan, por esperanto profita, vesperon.

Esperança gazeto kiun publikigas la seminarianoj de Funchal'o (**Madejraj Insuloj**) montras la progreson de Esperanto tie, kaj ankaŭ estas posedinda pro notindaj desegnoj kiujn ĝi enhavas, faritaj mane kaj reproduktitaj per iu ajn kopiilo.

Esperantajn grupojn oni fondis en Kamara de Lobos kaj Porto de Moniz.

Laŭ *El Paladín*, en **Meksikujo** okazos la unua Nacia Esperantista Kongreso dum la dua semajno de la proksima Septembro.

Pri Teziutlan ĝi diras, ke tia estas la tiea entuziasmo por esperanto, ke en tiu vilaĝo, nur enhavanta dudekmil loĝantojn, oni klarigas kvar kursojn pri la Zamenhofa lingvo, kiu oni parolas eĉ en la stratoj, kaj ke oni projektas malfermi, esperante, kurson por komerca ofico.

Plie nia amiko *El Paladin*, la meksikaj ĵurnaloj *El Correo Español* kaj *El Im-*

El primer Congreso esperantista en **Italia** se ha verificado en Florencia del 21 al 23 último. Esperamos noticias de él.

Nuestro querido colega *Notizie Esperantiste* no se publicará más, pero lo sustituirá *Itala Esperantisto*, revista mensual de doce páginas, en italiano y esperanto. Abono anual, 1'40 Sm. Domicilio: S. Agostino, 6. Palermo.

La importante revista *Ilustrazione Militare Italiana*, publicará artículos militares en esperanto é italiano. Saludamos respetuosamente y felicitamos de todo corazón á su director, que por tal medio se ha hecho apostol del Esperanto en su país.

En la escuela municipal de Gramalote (**Colombia**), se ha empezado un curso de Esperanto.

Los esperantistas de Cucuta se han ofrecido para enseñar gratis el Esperanto á sus conciudadanos.

Gaceta Republicana, importante diario de Bogotá, hace muy buenas referencias del Esperanto.

En Zagreg (**Croacia**), ha habido una reunión de esperantistas; se cantó, se declamó y se pasó una buena velada, provechosa para el Esperanto.

El periódico *Esperança* que publican los seminaristas de Funchal (**Islas Maderas**), manifiesta el progreso del Esperanto allí, y es digna también de poseerse, por los notables dibujos que contiene, hechos á mano y reproducidos por un copiador.

Se han fundado grupos esperantistas en Camara de Lobos y Porto de Moniz.

Según *El Paladín*, en **Méjico** se verificará el primer Congreso Nacional Esperantista en la segunda semana de Septiembre próximo.

Respecto á Teziutlan dice, que es tal allí el entusiasmo por el esperanto, que en aquella población, que sólo tiene doce mil habitantes, se explican cuatro cursos de la lengua de Zamenhof, que hasta en las calles se habla, y se proyecta hacer un curso de comercio en esperanto.

Además de nuestro amigo *El Paladín*, los diarios mejicanos *El Correo Español*

parcial, favore rilatas pri Esperanto kaj ĝin propagandas. La unua kredas, ke la hispanaj esperantistoj loĝantaj en Meksikujo, devas aparteni al la hispanaj esperantistaj societoj, ne forlasante la propagandon en Meksikujo kaj la helpon al la meksikaj esperantistaj societoj.

Esperanta Gazeto, nia tiea kara kolego, fariĝis duonmonata. Ĝi daŭrigas varme la propagandon kaj sciigas la helpon de *El Regional*, *El Porvenir*, *Mi suegra* kaj *Los sucesos* el Guadalajara, *El Correo* el Ĉihuahua'o, *El Aspirante* kaj *El País* el Meksiko, kaj *El Heraldo* el Matehuala'o.

Ankaŭ ĝi enpresas, ke kun speciala permeso de Lia Moŝto Sinjoro Josefo de Jesuo Ortiz, ĉefepiskoko de Guadalajara'o, oni starigis esperantajn kursojn en la Normala Katolika Lernejo, por fraŭlinoj, kaj en la Precipa Seminario.

Ĉe kelkaj urboj el **Norvegujo** oni faras kursojn kaj en Kristiania'o ankaŭ por blinduloj. Novan grupon en Stavanger'o.

S-ro Dworski el **Polujo** proponas starigi kapitalon, por subteni niajn centrajn oficejojn kaj propagandon de Esperanto en la mondo, per fondo de moneroj kun valoro proksimume 25 Sp. kaj ilin disvendi inter la esperantistoj. Tiu ĉi kaj kiuajn permesitan rimedon provizi monon por tiaj aferoj ŝajnas al ni rekomendindaj.

La grupo el Piotrkow'o pensis eldoni propran kvaronjaran organon; sed ĝi decidis ne tion fari ĝis tiam, kiam lokaj samideanoj estas abonantoj al la nacia revuo *Pola Esperantisto*. Kiom saĝaj estas niaj Piotrkowaj samideanoj! Ĉar alie, eble estus malaperontaj la nacia kaj la regiona gazetoj.

En **Rumanujo** multe laboras la esperantistoj por nia kara afero, kaj kvankam la rezultato ne estas tiel granda, kiel la laboro, Esperanto tie progresadas.

En **Rusujo** Esperanto kreskas, kaj ni kredas ke baldaŭ pli kreskos, ĉar ĝi estis tre bone akceptita kaj multe disvastiĝas inter tieaj universitataj studentoj.

y *El Imparcial* tratan favorablemente al Esperanto y lo propagan. El primero cree que los esperantistas españoles residentes en Méjico deben pertenecer á las sociedades esperantistas españolas, sin olvidar la propaganda en Méjico y el auxilio á las sociedades mejicanas esperantistas.

Esperanta Gazeto, nuestro querido colega de allí, se ha convertido en quincenal. Continúa con calor la propaganda y notifica el auxilio de *El Regional*, *El Porvenir*, *Mi suegra* y *Los Sucesos* de Guadalajara, *El Correo* de Chihuahua, *El Aspirante* y *El País* de Méjico, y *El Heraldo* de Matehuala.

También inserta, que con expreso permiso del Ilmo. Sr. D. José de Jesús Ortíz, arzobispo de Guadalajara, se han establecido cursos de esperanto en la Escuela Normal Católica, para señoritas, y en el Seminario Mayor.

En algunas poblaciones de **Noruega** se hacen cursos y en Cristiania también para ciegos. Nuevo grupo en Stavanger.

El Sr. Dworski de **Polonia** propone crear un capital para sostener nuestros centros oficiales y la propaganda del Esperanto en el mundo, por la fundación de monedas, con valor aproximado de 25 Sp. y que se vendan entre los esperantistas. Este y cualesquier otro medio lícito de obtener dinero para tales asuntos, nos parecen recomendables.

El grupo de Piotrkow pensó en editar un órgano trimestral propio; pero decidió no hacerlo hasta cuando los samideanos de la localidad se hubieran abonado á la revista nacional *Pola Esperantisto*. ¡Qué sensatos son nuestros samideanos de Piotrkow! Por que de otra manera, quizás desaparecerían el periódico nacional y el regional.

En **Rumania** trabajan mucho los esperantistas por nuestro querido asunto, y aun cuando el resultado no es tan grande como el trabajo, el Esperanto va progresando allí.

En **Rusia** el Esperanto crece y creemos que crecerá más, porque ha sido muy bien aceptado y se propaga mucho entre los estudiantes de aquellas universidades.

Laŭ nia klera kolego *Voĉo de Kuracistoj*, Doktoro Koposov, direktoro de la Simbirsk'a malsanulejo, kaj siaj helpantoj, uzas esperanton antaŭ la malsanuloj, kiam dum vizitado oni parolas pri iliaj malsanoj kaj kuraciloj, tial, ke la malsanuloj, ne komprenante esperanton sin sentas trankvilaj, kio ajn oni diru pri ili.

Laŭ sciigoj de niaj tieaj estimataj kolegoj *Ruslanda Esperantisto* kaj *La Ondo Esperantista*, la grupoj sin movas kaj la rusa gazetaro ilin helpas.

Svisujo ne dormas. Nia frato *Svisa Espero* sciigas pri novaj kursoj, novaj grupoj, kunvenoj, paroladoj, k. t p., ĉe dekses urboj el tiu belega lando.

Kelkaj esperantistoj de Kalvarj'o (Canadá), **Usono**, fondis, laŭ nia estimata kolego *Kolombia Stelo*, esperantistan kolonion, kiu nomiĝas «Agrikultura Kunhelpanta Kolonio».

Multe oni laboras por starigi Esperanton en Sankta Kristoforo (**Venezuelujo**) kaj por publikigi nacian esperantistan ĵurnalon.

En Altagracia'o jam estas unu grupo esperantista.

Pri **Hispanujo** ankaŭ bonajn sciigojn ni havas.

La grava hispana ilustrita ĵurnalo *A B C* enpresas nun propagandajn artikolojn pri Esperanto, subskribitaj de nia agema samideano, prezidinto de Hispana Societo, sinjoro Román Ayza. La graveco de tiu fakto estas rimarkinda, ĉar *A B C* estas unu el la ĉefaj ĉiutagaj ĵurnaloj el Hispanujo kaj ĝia disvendado estas vastega.

Nia kara amiko la sinjoro Komandanto Elizaicin daŭrigas en sia interesa gazeto *Museo Exposición* la esperantan propagandan, jen per bonaj esperante artikoloj, jen per sciigoj, kiuj faras esperantemajn al ĝiaj legantoj.

S-ro A. de P. refutas en *La Voz de Alicante*, per logikaj rezonadoj, artikolon, kiun publikigis *La Correspondencia de Alicante* kontraŭ esperanto. Ni ne konas

Según nuestro ilustrado colega *La Voz de los Médicos*, el Doctor Koposov, director del hospital de Simbirsk y sus auxiliares, usan el Esperanto delante de los enfermos, cuando durante la visita se habla de las enfermedades y remedios, por que los enfermos, no entendiendo el Esperanto estén tranquilos, dígase lo que se diga de ellos.

Según noticias de nuestros estimados colegas de allí, *Ruslanda Esperantisto* y *La Ondo Esperantista*, los grupos se mueven y la prensa rusa los ayuda.

Suiza no duerme. Nuestro hermano *Svisa Espero*, da noticias de nuevos cursos, nuevos grupos, reuniones, discursos, etc., en diez y seis poblaciones de aquel hermosísimo país.

Algunos esperantistas de Calvary (Canadá), **Estados Unidos de América**, han fundado, según nuestro estimado colega *Kolombia Stelo*, una colonia esperantista que se llama «Colonia Cooperativa Agrícola».

Se trabaja mucho para establecer el Esperanto en San Cristóbal (**Venezuela**) y para publicar un periódico nacional esperantista.

En Altagracia ya hay un grupo esperantista.

Respecto á **España**, también tenemos buenas noticias.

El importante diario español ilustrado *A B C*, publica ahora artículos de propaganda del Esperanto, subscritos de nuestro laborioso samideano, presidente que fué de Hispana Societo, Sr. D. Román Ayza. La importancia de este hecho es digna de nota, pues *A B C* es uno de los principales diarios de España y su circulación es muy grande.

Nuestro querido amigo el señor Comandante Elizaicin, continúa en su interesante revista *Museo Exposición* de Alicante, la propaganda del Esperanto, ya por buenos artículos en Esperanto, ya por noticias, que hacen á sus lectores afectos al Esperanto.

El Sr. A. de P. refuta en *La Voz de Alicante*, con lógicas razones, un artículo que publicó *La Correspondencia de Alicante* contra el esperanto. Nosotros no

la atakantan skribaĵon, sed de la respondo ni deduktas, ke, kiu tiun skribis ne konas Esperanton sufiĉe por paroli pri ĝi.

Barakaldo'a urbestraro decidis subvencii tiean grupon per 120 pesetoj ĉiujare kaj oni esperas ke oni pliigos la sumon laŭ pliiĝos la grupanoj.

La klera profesoro de tiu grupo sinjoro Vincento Echarandio, sukcesas per multprofitaj instruatoj kaj helpis propagandi esperanton en la regiono per bonaj artikoloj en gazeto *El Eko de Barakaldo.*

En Barcelono okazis sukcesplene esperanta vesperfesto, organizita de la grupo «La Kvinpinta Stelo».

Post ludado de la milita marŝo «Esperanto», originale verkita de nia amiko S-ro Jose Sanchez Roglá, okazis la beleta kataluna teatraĵo titolata «Per una capa», bondirektita de S-ro F. Serrats, kiu kun f-ino R. Mestres estis tre aplaŭditaj, kiel ankaŭ S-roj Planas kaj Morell, ĉiuj anoj de la grupo.

Tuj okazis esperantista koncerto de la famkonata baritono S-ro Reig, akompanata piane de la muzikverkisto sinjoro Suñé. Oni kantis «Kanto», «Mi Rakontis» kaj «Il Pagliachi» kaj estis varmaj aplaŭdoj.

Ankaŭ estis prezentita la esperanta monologo «La Venĝemulineto» originale verkita de f-ino C. Saltiveri. La aktorineto fraŭlino M. Roqueta tiel arte ĝin ludis, ke la ĉeestantaro faris por ŝi koregan ovacion.

La bonhumora ĥoro «La Trumpeto», kantis kelkajn ŝercajn kantojn, unu el ili titolatan «Esperant Sempre» (Ĉiam esperante), kiu aludis bone nian karan lingvon, kun tekstoj katalune kaj esperante, kiujn kaŭzis grandan entuziasmon en la ĉeestintoj, kaj la sama ĥoro bonege interpretis nian himnon, orkestre akompanita kun artaj kaj humoraj ludiloj.

Kiam finiĝis la kantoj, la organizintoj de la festo surmetis en la flagon de la

conocemos el escrito acometedor, pero de la respuesta deducimos que quien lo escribió no conoce el Esperanto lo suficiente para hablar de él.

El Ayuntamiento de Baracaldo ha subvencionado á aquel grupo con 120 pesetas cada año y se espera que aumente la suma á medida que aumente el número de socios.

El ilustrado profesor de aquel grupo Sr. Vicente Echarandio, logra muchos discípulos aprovechados y ha ayudado á propagar el Esperanto en la región con buenos artículos en el periódico *El Eco de Baracaldo.*

En Barcelona ha tenido lugar, con gran éxito, una velada esperantista organizada por el grupo «La Estrella de Cinco Puntas».

Después de la ejecución de la marcha militar «Esperanto», compuesta por nuestro amigo D. José Sanchez Roglá, se representó la bonita obra catalana «Por una capa», bien dirigida por D. F. Serrats, quien con la Srta. R. Mestres fueron muy aplaudidos, como también los Sres. Planas y Morell, todos socios del grupo.

Seguidamente tuvo lugar un concierto esperantista por el conocido barítono señor Reig, acompañado al piano por el compositor Sr. Suñé. Se cantaron «Kanto», «Mi Rakontis» y «Il Pagliachi», y hubo grandes aplausos.

También fué representado el monólogo Esperanto «La Venĝemulineto», composición original de la Srta. C. Saltiveri. La pequeña actriz Srta. M. Roqueta con tal arte lo ejecutó, que el auditorio la hizo cariñosísima ovación.

El coro humorístico «La Trompeta», cantó graciosas composiciones, una de ellas titulada «Esperant Sempre» (Siempre esperando), que alude favorablemente á nuestro querido idioma, con textos en catalán y esperanto, que dieron lugar á gran entusiasmo entre los asistentes, y el mismo coro interpretó nuestro himno acompañado con orquesta de artísticos y humorísticos instrumentos.

Cuando se acabaron los cantos, los organizadores de la fiesta colocaron en

ĥoro belan esperantan kravaton, kiel memoraĵo pri la festo.

Fine, same kiel okazis dum la 5ª Kongreso estis dancitaj kelkaj katalunaj dancoj, kiel ankaŭ «La Rondo».

Je la 4ª matene, ĝojaj la ĉeestantoj, eliris el la salonoj de «Societat Claris», je kiu honoro oni faris la feston.

«Centro autonomisto de Komercaj Oficistoj kaj de la Industrio» tre propagandas esperanton, kaj en ĝia gazeto dediĉas por tio specialan fakon. Je nunaj tagoj S-ro Bremon Masgraŭ faros paroladon pri nia kara lingvo en ĝia loĝejo, Condal, 35.

Per nia bona kunulo *Semo* ni scias, ke la Barcelona Federacio de Sindikatoj «Solidaridad Obrera» fondis grupon nomatan «Libero», kiu celos precipe la propagandon kaj disvastigon de Esperanto inter la laboristoj; ke la esperanta grupo de «Ateneo Enciclopédico Popular» starigis *esperantistajn vendredojn*, je kiuj estos paroladoj kaj pridiskutoj esperante, kaj, ke oni malfermis novajn kursojn en «Centro Autonomista de San Gervasio» kaj en la grupo «Kvinpunta Stelo».

El la kataluna fako de nia kara sampatrujano *Tutmonda Espero*, ni prenas kuriozan klarigon, kiun tie publikigos S-ro Johano Berenguer pri tio, ke, kiel ok gramoj de oro je la proporcio $^{11}/_{12}$ estas la samvaloro de 25 Fr. 26 centimoj kaj de 10 *Spesmiloj*, la *Spesdeko* samvaloros 0,2526 frankoj, kaj sekve, multiplikante *Spesoj* je 2.526, oni ricevas ilian samvalorajn frankojn: Ekzemple, 396 Sp. $\times$ 2.526 = 1 Fr. 000 29.

Barcelona'a gazetaro multe kaj bone diris pri vesperfesto kiun faris «Espero Kataluna» en teatro Fivaller. Oni ludis la esperantajn verkojn «Vivu Esperanto» «Venĝemulineto» kaj «Tie ĉi oni parolas Esperante». La ludintoj fraŭlinoj Saltiveri, Cases, Anglada, Roqueta kaj Cunill kaj sinjoroj Cases, Urbez, Astell kaj Bravo, ĉiuj montris, ke ili estas bonaj geesperantistoj kaj bonaj geaktoroj, kaj

la bandera del coro una bella corbata esperanta, como recuerdo de la fiesta.

Finalmente, como en el 5.º Congreso, se bailaron algunos números catalanes, como también «La Rondo».

A las cuatro de la mañana, alegres los concurrentes, salieron de los salones de la «Sociedad Claris», en honor de la cual se hizo la fiesta.

El «Centro autonomista de Dependientes de Comercio y de la Industria» hace mucha propaganda del Esperanto, y en su revista dedica para ello una sección especial. En estos días el Sr. Bremón Masgrau dará una conferencia relativa á nuestra querida lengua en el local de la Sociedad, Condal, 35.

Por nuestro buen compañero *Semo* sabemos que la Federación Barcelonesa de Sindicatos «Solidaridad Obrera» ha fundado un grupo llamado «Libero», que tendrá por principal objeto la propagación y difusión del Esperanto entre los trabajadores; que el grupo esperanto del «Ateneo Enciclopédico Popular» ha establecido unos *viernes esperantistas* en los cuales habrá discursos y discusiones en esperanto y, que han empezado nuevos cursos en el «Centro Autonomista de San Gervasio» y en el grupo «Kvinpunta Stelo».

De la sección catalana de nuestro querido compatriota *Tutmonda Espero*, tomamos la curiosa noticia que allí publica el Sr. Juan Berenguer, referente á que, como ocho gramos de oro en la proporción $^{11}/_{12}$ es el valor de 25 Fr. 26 céntimos y de 10 *Spesmiloj*, el *Spesdeko* equivaldrá á 0,2526 francos, y por consecuencia, multiplicando *Spesoj* por 2.526 se obtiene su valor en francos. Por ejemplo, 396 Sp. $\times$ 2.526 = 1 Fr. 000 29.

La prensa de Barcelona ha dicho mucho y bueno de la velada que hizo «Espero Kataluna» en el teatro Fivaller. Se representaron las obras esperantas «Viva el Esperanto», «La pequeña vengativa» y «Aquí se habla en Esperanto». Los intérpretes de la obra, Srtas. Saltiveri, Cases, Anglada, Roqueta y Cunill, y los señores Cases, Urbez, Astell y Bravo, todos demostraron que son buenos esperantis-

estis premiita ilia malavara laboro por la publiko, kiu gaje disiĝis post kanti ĥore himnon «La Espero».

La Voz de Castilla el Burgos, kiu ofte kaj bone sin okupas pri esperantistaj aferoj, publikigas la projekton de nova regularo por Hispana Societo por propagando de Esperanto.

Diario de Burgos ankaŭ bone kaj detale raportas pri programo de Katolika Kongreso de esperantistoj.

S-ro García Martínez, nelaciĝebla konsulo de Esperanto en Cartagena'o, daŭrigas en tieaj ĵurnaloj *El Porvenir* kaj *La Mañana* propagandajn kaj sciigajn artikolojn. Per ili ni plezure scias, ke Societo Intelekta Juneco de Cartagena'o petis de Grupo Esperantista, profesoron por instrui esperanton al siaj anoj, kaj, ke grupo ĝentile nomis alian simpatian samideanon, al S-ro Andrés Rosique.

Tiu agema grupo kunsidis, kun ĉeesto de la plimulto el siaj anoj, la lastan tagon de la ĵuspasinta Februaro kaj decidis starigi tri premiojn je dudek-kvin, dek-kvin kaj dek pesetoj, por la tri en ĉiu kurso aprobitaj lernantoj, kiuj plibone scias nian karan lingvon.

La gazeto *El Diario de Córdoba*, publikigis multajn favorajn artikolojn pri Esperanto.

La tiea fako de «La Ruĝa Kruco» esperantemiĝas kaj multaj kruĉruĝanoj fariĝis esperantistoj.

Nia kara amiko la apostolo de Esperanto en Gerona'o, S-ro Komandanto Cesáreo Huecas, faris en Societo «Fomento» el tiu ĉefurbo, notindan paroladon pri esperanto, kiu vekis inter la ĉeestantoj deziron ĝin lerni. Poste li kaj lia nevino fraŭlino Ventura deklamis la faman poezion de Campoamor ¡Se mi scius skribi! esperante tradukita de kapitano Inglada. La publiko varme aplaŭdis.

«Aplec Esperanta Grupo» el Sabadell

tas y buenos actores, y fué premiado su generoso trabajo por el público que alegre se dispersó después de cantar á coro el himno «La Espero».

La Voz de Castilla de Burgos, que con frecuencia y en buen sentido se ocupa de asuntos esperantistas, publica el proyecto de un nuevo reglamento para la «Sociedad Española para la propaganda del Esperanto».

El Diario de Burgos también satisfactoria y detalladamente se refiere al programa del Congreso Católico de esperantistas.

El Sr. García Martínez, incansable cónsul del Esperanto en Cartagena, continúa en los diarios de allí *El Porvenir* y *La Mañana*, artículos de propaganda y noticias. Por ellos sabemos con gusto, que la Sociedad Juventud Intelectual de Cartagena ha pedido al Grupo Esperantista un profesor para que enseñe el Esperanto á sus socios, y que el grupo ha tenido la atención de designar á otro simpático samideano, á D. Andrés Rosique.

Aquel activo grupo se reunió, con asistencia de la mayor parte de sus socios, el último día del próximo pasado Febrero y decidió establecer tres premios de veinticinco, quince y diez pesetas, para los tres discípulos de entre los aprobados en cada curso, que mejor sepan nuestra querida lengua.

El periódico *El Diario de Córdoba*, ha publicado muchos artículos favorables al Esperanto.

La sección de allí de «La Cruz Roja» se aficiona á él y muchos socios de ella se hacen esperantistas.

Nuestro querido amigo el apóstol del Esperanto en Gerona, el Sr. Comandante D. Cesáreo Huecas, ha dado en la Sociedad «Fomento» de aquella capital, una notable conferencia de esperanto que despertó entre los allí presentes, deseos de aprenderlo. Después él y su sobrina la Srta. Ventura declamaron la famosa poesía de Campoamor ¡Quién supiera escribir!, traducida al Esperanto por el capitán Inglada. El público aplaudió calurosamente.

«Aplec Esperanta Grupo» de Saba-

nomis la jenajn sinjoroj por ĝin direkti: Vilardell, prez.; Bracons, vic.; Pavia, sek.; Busqueta, bib.; Molins, Xipell kaj Reig, voĉdonantoj.

Sinjoro Garzon, nia kara amiko kaj direktoro de nia simpatia kunulo la literatura esperanta revuo *Gazeto Andaluzia*, baptis en Sankta Ferdinando (Kadiz'o) filon, kiu ricevis la nomojn Francisko de Asis, Teodosio, *Esperanto*. Dio gardu la ĵusnaskitan novan samideaneton.

El Noticiero Sevillano, el Sevilja'a ĵurnalo, bone raportas pri kurso, kiun klarigas S ro Vilar en tiea «Ŝparema Societo».

Tarragona Grupo multe laboras por disvastigi esperanton en tiu ĉefurbo kaj ĝia provinco, kaj celas ĝin instrui al la urbgardistoj.

En la Piaj Lernejoj el Tarrasa oni faras tri esperantajn kursojn, je kies estas profesoroj la skolapiuloj pastroj sinjoroj Jaime Muixi, Petro Carbonell kaj Johakino Marti. Ankaŭ oni fondis grupon je pli ol naŭdek societanoj sub la nomo «Pieco kaj Literoj». La entuziasmo estas granda.

En Tiana (Barcelona provinco) oni starigis du grupojn; unu el ili por fraŭlinoj. Iliaj Direktaj komitatoj jen: por tiu de fraulinoj Encarnación Grañé, Prez-ino; Franjino Abril, Sek-ino; Doloro Galbany, Kas-ino; Kimeta Vila kaj Pakita Petit, Voĉdonantinoj, kaj por tiu de la sinjoroj, sinjoroj Vallverdú, Prez.; Reixack, Sek.; Petit, Kas.; Cebriá, Barbeta kaj Ribes, Voĉdonantoj.

La Utiel'a grupo nomis la jenan Direktan komitaton: Sinjoroj Planells, Prez. kaj Konsulo; Carrasco, Vicprez.; Rigol, Sek.; Valcarcel, Vicsek.; Eslava, Kas.; Alonso, Bib.; Lacuesta, Gonzalez, Ponce, Marzo, Ballesteros, Nuevalos, Madrid I, Gadea, Moya, López, Madrid B. kaj Requena, Voĉdonantoj.

Okaze la nomfesto de la belsintena Julinjo Lacruz, ŝiaj lernantinoj kaj ŝi faris gajan esperantan ekskurson en kamparon, pro kiu pligrandiĝis ilia reciproka amemo kaj oni propagandis esperanton.

dell, ha nombrado á los señores siguientes para dirigirlo: Vilardell, presidente; Bracons, vice.; Pavia, sec.; Busqueta, bibliotecario; Molins, Xipell y Reig, vocales.

El Sr. Garzón, nuestro querido amigo y director de nuestro simpático compañero la revista esperanta literaria *Gazeto Andaluzia*, ha bautizado en San Fernando (Cádiz) á un hijo, al que se le han impuesto los nombres de Francisco de Asís, Teodosio, *Esperanto*. Dios guarde al nuevo samideanito recién nacido.

El Noticiero Sevillano, diario de Sevilla, hace una buena gacetilla referente al curso que explica el Sr. Vilar en aquella «Sociedad Económica».

El Grupo de Tarragona trabaja mucho por difundir el Esperanto en aquella ciudad y su provincia, y se propone enseñarlo á los municipales.

En las Escuelas Pías de Tarrasa se hacen tres cursos de esperanto, de los que son profesores los padres escolapios Sres. Jaime Muixi, Pedro Carbonell y Joaquín Martí. También se ha fundado un grupo de más de noventa socios, que se llama «Piedad y Letras». El entusiasmo es grande.

En Tiana (provincia de Barcelona), se han establecido dos grupos; uno de ellos para señoritas. He ahí sus Juntas directivas: para el de Srtas. Encarnación Grañé, Pres.; Francisqueta Abril, Secr.; Dolores Galbany, Tes.; Quimeta Vilá y Paquita Petit, Vocales, y para el de los señores, los Sres. Vallverdú, Presidente; Reixach, Sec.; Petit, Tes.; Cebriá, Barbeta y Ribes, Vocales.

El Grupo de Utiel nombró la siguiente Junta directiva: Sres. Planells, Pres. y Cónsul; Carrasco, Vice.; Rigol, Sec.; Valcárcel, Vicesec.; Eslava, Caj.; Alonso, Bibl.; Lacuesta, González, Ponce, Marzo, Ballesteros, Nuevalos, Madrid I, Gadea, Moya, López, Madrid B. y Requena, Vocales.

Con ocasión de la fiesta onomástica de la gentil Julita Lacruz, sus discípulas y ella hicieron una alegre excursión al campo, por la cual se aumentó su recíproco cariño y se propagó el esperanto.

Hispana Societo p. p. Esperanto

PROTOKOLO

En la ciudad de Burgos, á 21 de Marzo de 1910, previa convocatoria publicada en el núm. 75 del periódico esperantista LA SUNO HISPANA y en el núm. 59 del diario de esta localidad titulado *La Voz de Castilla* correspondiente al día 10 del actual, reunidos para celebrar Junta general en el domicilio y bajo la presidencia del que lo es de la Sociedad, D. Manuel Esteban, los señores socios que han tenido por conveniente asistir, bien personalmente ó por representación, hasta el número de 257, dióse lectura por el Secretario que suscribe del acta de la Junta anterior celebrada el 13 de Junio último, que fué aprobada.

Acto seguido fué puesto de manifiesto con sus comprobantes el estado de ingresos y pagos hasta el día de hoy, en que resulta una existencia en Caja de 176'34 pesetas, cuyas cuentas fueron igualmente aprobadas.

A continuación informóse á la Junta general de que, durante el último período y á propuesta de los respectivos grupos, habían sido nombrados por esta Sociedad *Cónsules de Esperanto* los señores D. Gabriel Alomar, para Palma de Mallorca; don Federico García Díaz, para Medina del Campo, y D. José García Martínez, para Cartagena.

Asimismo y en atención á los méritos contraídos por los interesados, han sido nombrados socios *propagandistas* los siguientes: Srta. Gregoria Pérez López, de Teruel; D. José Perogordo, de Madrid; D. Paúl Linarés, de Córdoba; D. Cesáreo Huecas, de Gerona; D. Vicente Alonso y D. Pedro Revilla, de Burgos; D. Casio Pobal, de Sos; D. Luis Gómez Izquierdo y D. Julio Belenguer Nuez, de Teruel.

Abierta discusión sobre los demás asuntos puestos á la orden del día, fueron tomadas en consideración las estimables observaciones hechas por diferentes señores socios, singularmente las manifestadas por escrito por D. Fernando Soler, de Enguera; D. Rodrigo Varo, de Anglés; D. Julio Belenguer, de Teruel, y D. Gabriel Castellá, de Igualada, secretario este último del nuevo grupo *Katolika Idealo* Igualmente fué tomado en consideración, aceptando las modificaciones que en el mismo se indican, un voto particular formulado acerca del proyecto de Reglamento que se discute, por el Secretario que suscribe, en su propio nombre y en el de más de sesenta socios de Madrid, Gerona, Vitigudino y otras poblaciones.

En consecuencia la Junta general resuelve lo que sigue:

1.° Se acuerda la publicación del Anuario de la Sociedad, encomendando á la nueva Junta directiva el estudio de este asunto, para que, en el presente año y lo antes posible, se publique.

2.° Se aprueba el proyecto de Reglamento inserto en el núm. 75 de LA SUNO HISPANA, pero con las modificaciones siguientes:

El art. 1.° se redactará de este modo: «La *Sociedad Española para la propaganda del Esperanto*, fundada en Murcia el 1.° de Febrero de 1903, tiene por objeto la propagación en España del idioma internacional auxiliar *Esperanto* por los medios legales que crea más eficaces».

En el art. 3.° deberá agregarse el siguiente párrafo: «Este cometido se halla confiado actualmente á la revista mensual LA SUNO HISPANA, que viene publicándose en la ciudad de Valencia».

La definición que el art. 5.° hace de los socios propagandistas, deberá decir: «Son *socios propagandistas* los de número que, habiéndose distinguido por sus trabajos en la enseñanza de la lengua... (lo demás igual hasta las palabras «Junta directiva»).

El segundo párrafo del apartado relativo á los socios bienhechores ó protectores, dirá: «Los socios *bienhechores* serán declarados *socios perpetuos* de nuestra Sociedad, quedando exentos de la obligación del pago de la cuota anual, y tendrán derecho á una matrícula gratuita, en provecho propio ó de tercera persona por ellos designada, cuando el Comité permanente establezca cursos de Esperanto por correspondencia».

Queda suprimido el apartado inmediato subsiguiente, que empieza con las palabras «Los socios que posean» y termina «la cuota anual».

El apartado 5.° del art. 12 se redactará de este modo: «Tres socios propagandistas, designados libremente por el mismo Comité y elegidos entre los que más se hayan distinguido en la prensa ó en la enseñanza por sus trabajos de propaganda del idioma».

Por último se procedió á elegir Junta directiva para el bienio 1910-1911, en los términos que previene el art. 10 del nuevo Reglamento aprobado, siendo proclamados por unanimidad:

Presidente, D. Manuel Esteban, y Vicepresidente, D. Rafael Mejorada, de Burgos. Vocales, D. José Ramón Ortíz, de Alicante; D. Juan Bausells, de Barcelona; D. Vicente Alonso, D. Carlos Duquesnay y D. Rogelio Pérez, de Burgos; D. Andrés Rosique, de Cartagena; D. Cesáreo Huecas, de Gerona; D. José Perogordo, de Madrid y D. Julio Belenguer, de Teruel.

Y no habiendo otros asuntos de que tratar se levantó la sesión, de que yo el Secretario certifico, IGNACIO CASAS.—V.° B.° El Presidente, MANUEL ESTEBAN.

ŜAKFAKO

Sub la redakcio de Novejarque (Anĝelo)

Aliĝintoj al la «Ŝakluda Esperanta Tutmonda Asocio» (Ŝ. E. T. A.)
(ĝis la 15ª de Marto 1910)

S-ro. John Ellis, 159, North str, *Keighley.*—Anglujo.
» Jozefo Paluzie Lucena, Diputación, 337, *Barcelona.*—Hispanujo.
D-ro. E. Puig y Puig, Fortuny, 14, 1.°, 2.ª, *Barcelona.*—Hispanujo.
S-ro. Anĝelo Novejarque, Tejedores, 34, 2.°, 4.ª, *Valencia.*—Hispanujo.
» Francisco Novejarque, Tejedores, 34, 2.°, 4.ª, *Valencia.*—Hispanujo.
» Alfredo Picoret, Laforja, 184, *Barcelona.*—Hispanujo.
» George Melo, 32, rue de Montmorency, *Parizo.*—Francujo.
» J. Fr. Maetz, 45, rue du General Friant, *Amiens* (Somme).—Francujo.
» Julien Herla, rue Rogier, 32, *Verviers.*—Belgujo.
D-ro. N. P. Nielsen, *Holstebro.*—Danujo.
S-ro. W. H. Hirst, Thornton Lodge, *Huddersfield.*—Anglujo (deziras esti komitatano).
» Révész Jenö, Domb. u. 2, *Debreczen.*—Hungarujo.
» Erwin Heyweiller, Blutheustr, 15 I, *München, 31* (Baviera).—Germanujo.
» S. Frantz, 21, alain Chantier, *Parizo.*—Francujo.
» John H. Horsley, Woodhall Road, Jhorubury, *Bradford.*—Anglujo (deziras esti komitatano).
» Arthur J. Pearson, 68, Hartington Terrace, Lidget Green, *Bradford.*—Anglujo.
» George Gambles, 63, Sticker Lane-Laisterdyke, *Bradford.*—Anglujo.
» Edouard Cavrel, 15, rue de Campulley, *Rouen* (Seine-Inferieure).—Francujo.
» Emilio Baez, 13, rue de Montenegro, *Bruxelles.*—Belgujo.

S-ro. Leoncio Trullá, Ronda de San Antonio, 78, 1.°, 1.ª, *Barcelona.*—Hispanujo.
» Domingo Sala, Balmes, 90, bajo, *Barcelona.*—Hispanujo.
» Josef Orlt, I Ovocny trh, 7, *Praha* (Austrujo).—Bohemujo.
» E. Billiard, rue Touwille, St. Aubin-Ebeuf (Seine-Inferieure) *Rouen.*—Francujo.

KORESPONDEJO

S-ro. A. P.—Barcelono.—Ĝiatempe ni publikigos ŝlosilojn por ŝakludo. La poŝa ŝaktabuleto de S-ro. H. Horsley estas tre sprita kaj taŭga. Mi notas vian proponon por la estonta komitato.

S-ro. G. M.—Parizo.—Mi juĝas tre utila vian intencon pri fondo de Pariza Grupo de esp-ŝakludantoj, kies membroj povus aliĝi al Ŝ. E. T. A. Organizu tian Grupon!

S-ro. S. F.—Parizo.—Ne, ankoraŭ ne ekzistas ŝakgazeto esperante redaktita. Tio estas unu el la projektoj de nia entrepreno.

N.

NOTINDAĴO

La famkonata ŝakproblemisto el Barcelono sinjoro Valentin Marin, petita de ni, havis la bonvolecon verki *Ŝakproblemon* por nia Fako. La problemo estas kiel lia... kaj li ĝin dediĉas al la ŝakanoj de la projektata Ŝ. E. T. A.

Ankaŭ sinjoro Jozefo Paluzie el la sama ĉe urbo, aŭtoro de *Sesdek Ŝakproblemoj*, intence kaj samcele verkis alian bonegan *Ŝakproblemon.*

La du problemoj aperos en venontaj numeroj.

Bibliografio

Nadina Kolovrat. Teorio pri evolucio de kono. Paris. «Le Monde Espérantiste», 3, rue Sophie-Germain. Prezo: fr. 0'50.

Ĝi estas ekstreme interesa studo, kiun la lerta aŭtorino S-rino Kolovrat verkis en bonega esperanta stilo, kaj kiu havas la jenajn partojn: «Sociala rolo de religio kaj de plastikaj artoj.—Sociala rolo de scienco.—Sociala rolo de industrio».

Tekstaro de bonkonataj britaj kantoj, kompilita de Ad. Ŝefer (Schafer), sub la direkto de la Kantlibro komitato (dua eldono). Prezo: 12 sd. Ĉe la British Esperanto Association, 133-136, High Holborn. Londono (W. C.)

Tiu ĉi bele eldonita verko enhavas tradukon de la plej famkonataj britaj kantoj. La traduko farita de la lertega esperantistino. Ad. Ŝefer, estas tre bona kaj harmonia. La unua eldono rapide elvendiĝis, ĉar la verkon oni aĉetas milope en Britujo. Ni esperas ke niaj legantoj rapidos ĝin aĉeti, se ili volas ĝui la harmonion kaj ĉarmojn de tiuj belegaj britaj kantoj.

Internacia Instituto de Esperanto. Broŝureto kelkpaĝa, en kiu oni klarigas la celon de la Internacia Instituto oficiale aprobita de la IVª Universala Kongreso de Esperanto (kreo de normalaj lernejoj kaj internaciaj diplomoj), kaj oni donas instrukciojn por fari la eksamenojn kaj ricevi la diplomojn (atesto pri studado, atesto pri kapableco, profesora diplomo) ĉiujn informojn oni petu laŭ la adreso: Bd. Pont d' Arve, 19. Genéve (Svislando).

ANONCOJ

ESPERANTO EN USONO.—La progreso de Esperanto en Usono, ne baltas, ĝi iras rekte antaŭen. La sekretario de la Esperanta Asocio de Nord-Ameriko translokiĝis de Ĉikago al Vaŝingtono, la kapitola urbo de Usono.

En Vaŝingtono, kie la sekretario nun restas, esperanto progresas tre facile, la tuta urbo oni esperas fariĝos esperantistoj; tio oni esperas, sed la vera nombro, estas 3.000, kiuj ili esperas havi esperantigitaj por la Sesa, por kio, ili, nun preparas.

Estas ses esperantaj ĵurnaloj en Usono, sed du ne aperis en Decembro. S-ro Elner Nicholas, esperantisto, verkas ĉiu monate artikolojn pri Esperanto por diversaj ĵurnaloj en Usono. Multaj ĵurnaloj nun enhavas traktojn pri Esperanto kelkfoje. *Elmer*, *Micholas*, *Miller*, *Missouri*. (1)

S-ro Gregorio Garcia, San Vicente, 6, Valencia (Hispanujo), akceptas ŝanĝon de poŝtmarkojn per poŝtmarkoj aŭ lauvole; mi ankaŭ sendos poŝtkartojn per poŝtmarkojn. Mi ĉiam respondos akurate kaj sendos per sama valoro ol sendo kiun mi ricevos (2).

S-ro Franz Linke, Chemnitz (Germanujo), Zwickaŭerstrasse, 95, deziras korespondadi letere aŭ per ilustritaj poŝtkartoj. Markon sur bildo (1).

Sabadell'o (Hispanujo) *F-ino H. Figuerola*—Monserrat 20. Deziras interŝanĝi I. P. kaj L. kun ĉiuj geeksterlandanoj, esperante; ŝi ĉiam tuj respondos. (9)

Sinjoro Pastro, Innokentio Seriŝev, Azia Rusujo, Siberio, urbo *Ĉita*, oblast Regiono Zabajkalskaja deziras korespondadi per poŝtkartoj kaj vidaĵkartoj.

SE DESEA CORRESPONDENCIA EN POSTALES ILUSTRADAS

W. Hahn, (Senador).—GOTHA, Alemania.

Sinjoro Gabriel Alomar. Vallori, 14. Palma de Mallorca, Islas Baleares (España), deziras interŝanĝi poŝtmarkojn kaj poŝtkartojn. Ĉiam respondas.

Moderna lernejo por modernaj lingvoj, Frankfurt a M. Göthestr, 10, II, havante 20 gelernantojn por Esperanto (1 Japanon, 3 Rusojn, Anglon, Hungaron, Italon kaj Holandon) kolektas la adresojn de la komercistoj, korespondante en Esperanto, por komposti adresaron.

Ĝi ricevas plezurege trapasantajn gesamideanojn, metante al ilia dispono 300 esperantistajn librojn kaj pli ol 50 gazetoj. (3)

Gesinjoroj Eŭfrosino kay D-ro G. Robin havas la honoron sciigi vin pri la baptoceremonio de sia baptofilo *Gabrielo-Esperanto*, filo de Gesinjoroj *Miluta Simion*, kiu okazis Dimanĉon la 31-an de Januaro (13 Febr.) 1910 je la 5-a horo posttagmeze, en la loĝejo de la gebaptopatroj Str. Gindaci, 8, Bukureŝto.

Sinjoro Elemer Bazar, Inĝeniero, Vacz (Hungarujo), diras, ke li deziras korespondadi per ilustritaj poŝtkartoj kun gesamideanoj esperantistaj de belega Hispanujo.

Tipografía Moderna, á cargo de Miguel Gimeno, Avellanas, 11.—Valencia.